

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrap-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 11. мај 2012. године

Предмет бр. 219/09

Оливера БУДИМИР

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 11. маја 2012. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег

г. Пола ЛЕМЕНСА

гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ

г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 6. априла 2009. године и уписана је 30. априла 2009. године.
2. Дана 23. децембра 2009. године, Комисија је затражила од жалиоца да достави додатне информације. Комисија је примила одговор жалиоца 27. маја 2010. године.
3. Дана 25. јула 2011. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост жалбе. Комисија је примила УНМИК-ов одговор 5. септембра 2011. године.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

4. Жалилац је удовица г. Радета Будимира.
5. Жалилац наводи да је 2. августа 1999. године г. Раде Будимир отет из стана своје мајке у Приштини.
6. Жалилац наводи да је нестанак пријављен КФОР-у, УНМИК-у, Међународном комитету Црвеног крста (МКЦК), Црвеном крсту Југославије и Министарству унутрашњих послова Србије.
7. Дана 13. октобра 1999. године, МКЦК је покренуо захтев за проналажење г. Радета Будимира. Такође, његово име се појавило у бази података коју води УНМИК-ова Канцеларија за нестала лица и судску медицину (КНЛСМ).
8. Јуна 2000. године, посмртни остаци г. Будимира ексхумирани су са гробља Драгодан у Приштини. Идентификовани су од стране КНЛСМ-а 12. септембра 2002. године и предати породици 13. септембра 2002. У умрлици коју је издао КНЛСМ стоји да је узрок смрти г. Будимира неутврђен.
9. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБА

10. Жалилац се жали на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи отмицу и убиство њеног супруга. Она се такође жали на бол и патњу, које су јој наводно проузроковане овом ситуацијом.
11. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалилац указује, тим редоследом, на повреду права свог супруга на живот, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП), као и на повреду свог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

12. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

Наводно кршење члана 2 ЕКЉП

13. Жалилац се жали, у суштини, на недостатак адекватне кривичне истраге у вези са отмицом и убиством њеног супруга.
14. СПГС нема примедби на прихватљивост овог дела жалбе.

15. Комисија је мишљења да жалба везана за члан 2 ЕКЉП покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
16. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

17. Жалилац се жали на душевну бол и патњу које су наводно проузроковане њој и њеној породици околностима везаним за отмицу и убиство њеног супруга, укључујући и начин на који су враћени његови посмртни остаци.
18. СПГС тврди да жалилац не износи изричите наводе да је одговор УНМИК-а на отмицу и убиство њеног супруга проузроковао доживљени душевни бол и патњу. СПГС наводи да жалба не садржи никакве чињенице из којих би се могло закључити да је жалилац и сама била жртва нечовечног поступања које се приписује УНМИК-у. Стога је овај део жалбе очигледно неоснован.
19. Комисија напомиње да се у судској пракси Европског суда за људска права члан породице нестале особе у одређеним условима може сматрати жртвом поступања надлежних органа које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. У случајевима када је нестала особа касније пронађена мртва, применљивост члана 3 је у принципу ограничена на одређени период током кога је члан породице подносио неизвесност, патњу и тугу које су карактеристичне за феномен нестанака (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЉП), *Лулујев и остали против Русије*, бр. 69480/01, пресуда од 9. новембра 2006, §§ 114-115, ЕКЉП, 2006-ХИИ; видети и ЕСЉП, *Гонгадзе против Украјине*, бр. 34056/02, пресуда од 8. новембра 2005, § 185, ЕКЉП, 2005-ХИ).
20. У изнетом случају, релевантан период је трајао до септембра 2002. године када су посмртни остаци г. Будимира предати породици.
21. Комисија подсећа да, сходно члану 2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, она има надлежност једино над „жалбама које се односе на наводна кршења људских права до којих је дошло 23. априла 2005. године или касније или су произашла из чињеница насталих пре овог датума, при чему су поменуте чињенице проузроковале континуирано кршење људских права“.
22. Комисија не изражава ни најмању сумњу у то да су нестанак и смрт супруга нанели дубоку патњу жалиоцу. Међутим, Комисија мора да закључи да овај део жалбе лежи ван њене надлежности *ratione temporis* (видети Саветодавна комисија за људска права (ХРАП) *Патрногић* бр. 252/09, одлука од 16. децембра 2011, §§ 16-20).

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

- ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ ПРИХВАТЉИВОМ У ДЕЛУ КОЈИ СЕ ТИЧЕ ПРАВА НА ЖИВОТ;

- ПРОГЛАШАВА ОСТАТАК ЖАЛБЕ НЕПРИХВАТЉИВИМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући